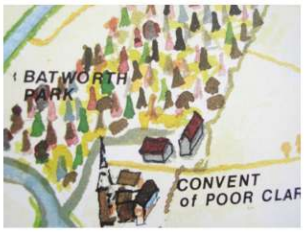

EEN INSPIRATIEGIDS VOOR **BUURT**INITIATIEVEN

opgewekTienen
maak(T) de stad in je wakker!

INHOUD

Een inspiratiegids? 3

Van brainstorm naar idee 4

Ideeën, ideeën, ideeën 6

En nu… aan de slag! 42

Praktische ondersteuning 51

De buurtcoaches helpen je verder 57

opgewekTienen? 60

Dankwoord 61

Onze mosterd 62

Contact 63

INSPIRATIEGIDS?

In elke buurt wonen mensen met een hart voor 'hun' buurt. Ze hebben ideeën, plannen en zelfs dromen voor de buurt. Deze gids daagt je uit om die ideeën te realiseren.

Dorpsfeest Grimde 2010 - © Roelof Pantjes

Meer engagement nemen in je eigen buurt. Dat klinkt goed, maar **hoe doe je dat?** En wat kan je zoal doen? En als je beslist hebt een initiatief op te starten, hoe begin je daar dan aan?

De inspiratiegids helpt je op weg. We belichten **initiatieven uit binnen- en buitenland** en geven je een idee van wat je allemaal nodig hebt om **aan de slag** te gaan. Bovenal wil opgewekTienen je via dit boekje inspireren om de handen uit de mouwen te steken. Je krijgt **concrete tips** mee die je onmiddellijk kan toepassen in je eigen buurt. Het komt er op aan om de juiste vertaling te vinden voor je eigen situatie.

Deze gids bevat natuurlijk niet alle antwoorden. Daarom zijn de buurtcoaches van opgewekTienen er om samen met jou de mogelijkheden te bekijken en initiatieven te ontwikkelen op maat van jouw buurt. Met **een beetje overtuiging, creativiteit en engagement** zal je merken dat er ook in jouw buurt nog heel wat mogelijkheden zijn.

Je moet er alleen maar in geloven. **Je staat dus niet alleen**, je zou verwonderd zijn hoeveel van je buren zitten te wachten op mensen zoals jij, die het initiatief nemen.

van BRAINSTORM naar IDEE

Een brainstorm is een goede manier om op korte tijd veel ideeën te verzamelen. In dit hoofdstuk kom je te weten hoe een brainstorm werkt en welke de vaak gebruikte technieken zijn.

De brainstorm in drie delen

1 - Verzamel alleen of in groep zoveel mogelijk ideeën.

2 - Selecteer de beste ideeën! Vraag aan iedereen om zijn vijf favoriete ideeën op te schrijven. Stel vervolgens een top vijf op en sta open voor elkaars ideeën.

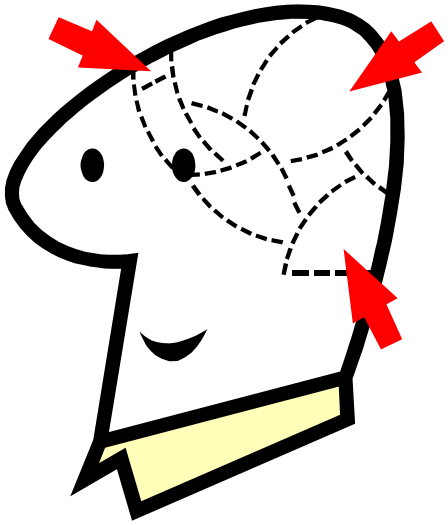

3 - Werk de ideeën verder uit. Maak ze concreter en bedenk wie of wat je er voor nodig hebt, hoeveel het zal kosten, enzovoort…

(bron: www.flandersdc.be)

De technieken

Brainwriting

Dit is een snelle en eenvoudige brainstormtechniek. Het kan zowel alleen als in groep.

- ✓ Neem een blad papier.
- ✓ Noteer in 10 minuten zoveel mogelijk oplossingen op een blad papier.
- ✓ Elk idee is goed. Schrijf dus alles op en vel nog geen oordeel.

Negatieve brainstorm

Een negatieve techniek met een positief resultaat. Deze 'omgekeerde brainstorm' is gemakkelijk uit te voeren.

- ✓ Doe een ideeënronde tot je niets meer kan verzinnen.
- ✓ Bedenk met de groep zoveel mogelijk redenen waarom het niet lukt het probleem op te lossen.
- ✓ Ga door, gebruik je verbeelding en overdrijf.
- ✓ Buig al deze redenen om door je af te vragen hoe dit wel zou kunnen. Maak zo van de obstakels een kans.

Bloemassociatie

Je hebt nu al veel ideeën, maar nog niet genoeg. Wanneer je inspiratie op is, kan je een bloemassociatie maken. Dat doe je zo:

- ✓ Zet het belangrijkste woord uit je vraag in het midden van een blad papier.
- ✓ Bedenk associaties en zet ze als bloemblaadjes rond het woord.
- ✓ Gebruik die nieuwe woorden opnieuw als beginpunt om een nieuwe associatie te maken.
- ✓ Kies een woord als inspiratiebron om nieuwe oplossingen te vinden voor je probleem.
- ✓ Herhaal dit met andere woorden.

Breng een bezoekje aan www.flandersdc.be voor meer brainstormtechnieken. Hou ook de stadsblog www.opgewekTienen.be in de gaten om meer te lezen over inspirerende buurtinitiatieven uit Tienen of ver daarbuiten.

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

In dit hoofdstuk vind je voorbeelden van initiatieven die je in jouw buurt kan opstarten. De lijst heeft niet als bedoeling volledig te zijn, maar wil eerder dienen als inspiratiebron en startpunt.

Grasduin door de verschillende mogelijkheden en laat vooral je verbeelding werken! Bij elk idee vind je een link die leidt naar extra informatie over elk onderwerp. In veel gevallen vind je ook de contactgegevens van stadsdiensten, verenigingen of organisaties die met het onderwerp vertrouwd zijn en je wellicht verder kunnen helpen.

Heb je suggesties of nieuwe ideeën? Laat het ons weten via opgewekTienen@opgewekTienen.be.

De verschillende ideeën kregen ieder een moeilijkheidgraad toegekend:

Ideeën met één handje zijn vrij snel te realiseren, kant en klare ideeën.

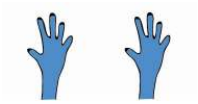

Ideeën met twee handjes zijn al wat moeilijker.

Ideeën met drie handjes zijn intensief en vragen engagement en tijd (je hebt als het ware ook meer 'handen' nodig).

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

A

Een ABC van jouw buurt

Er zijn heel wat mogelijkheden om in je eigen omgeving initiatieven op te starten. Wat denk je bijvoorbeeld van een ABC van je eigen buurt? Het concept ontstond in Engeland aan het begin van de jaren ‘90. Common Ground, een organisatie die zich inzet voor het behoud van cultuurlandschappen, zocht en vond een originele manier om de identiteit van het Engelse platteland uit te beelden. De typische kenmerken, eigenschappen, gebruiken, enz… werden in samenwerking met de bevolking in een alfabet gegoten en op posters gedrukt. Alles wat typisch is voor jouw buurt kan in een ABC aan bod komen. Niet alleen tekeningen maar ook teksten kunnen er worden in opgenomen.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/ABC

Op zoek naar meer voorbeelden? Contacteer opgewekTienen@opgewekTienen.be.

B

Kom op voor de belangen van jouw buurt!

Wegenwerken, leegstand en criminaliteit kunnen voor heel wat hinder zorgen. Laat je stem bij de gemeente horen! Wijkraad De Mene en Wijkraad Bost hebben jarenlange ervaring in het verdedigen van de belangen van hun wijk. Zo inventariseerde Wijkraad De Mene bijvoorbeeld de leegstand in de wijk en verdedigde de Wijkraad Bost de belangen van het dorp toen de Ring werd heraangelegd.

Meer informatie:

Ely Joseph - Wijkraad De Mene - josetrose@base.be

Robert Mathys - Wijkraad Bost - wijkraad@hotmail.com

Buren voor buren

De één is goed met computers maar heeft twee linkerhanden als het op boren aankomt. De ander kan geweldig ramen lappen maar is niet zo dol op banden plakken. Help elkaar een handje! Wissel klussen uit, leer het elkaar of ga samen aan de slag. Zo help je jezelf en een ander! Maak een overzicht van klussen die er zijn in de buurt. Wat voor de een karwei is, is voor een ander een fluitje van een cent. Lets Tienen heeft ervaring met het uitwisselen van klussen en gebruikt hiervoor, heel toepasselijk, suikerklontjes.

Je kan ook een systeem ontwikkelen om bezoeken te brengen aan vereenzaamde senioren en klusjes voor hen opknappen. De wijkraad van Bost brengt rond Kerstmis bijvoorbeeld alle inwoners ouder dan 70 jaar een bezoek en geeft hen een Toteman (krentenbrood). Een schitterend initiatief, want voor veel senioren is dit het enige bezoek dat ze tijdens de kerstperiode krijgen.

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

In Hoegaarden zette het OCMW het project 'Buren voor Mekaar' op waarbij vrijwilligers, mensen in hun buurt een handje helpen of gezelschap houden. Inwoners van Hoegaarden die hulp nodig hebben en hiervoor nergens anders terecht kunnen, kunnen een beroep doen op de vrijwilligers van Buren voor Mekaar.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/BurenVoorBuren

Robert Mathys - Wijkraad Bost - wijkraad@hotmail.com

Dirk Van Muylder - Lets Tienen - dirk.van.muylder@telenet.be

An Van Ende - OCMW Hoegaarden - an.vanende@ocmwhoegaarden.be - 016 80 87 83

Buurtbank

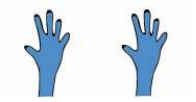

In elke buurt hoor je het meer dan eens: "Ik weet niet wie er in mijn straat woont. Ik ken mijn buren niet." Een reden om te klagen? Misschien, maar nog meer een reden om er samen iets aan te doen. Maar hoe breng je de buurtbewoners weer samen? Buurtbanken kunnen hierop een antwoord bieden. Je vindt ze overal. Ze doen dienst als rustplaats, als ontmoetingsplaats, bezinningsplaats of als 'lekker genieten plaats'. Je vindt ze in allerlei vormen, materialen of kleuren. Banken brengen mensen bij elkaar. Redenen genoeg dus om banken te koesteren.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurtbank

Probeer de Buurtbox uit

De KWB Vlaams-Brabant lanceerde in 2009 de Buurtbox. Met deze box vol bruisende ideeën voor buurtactiviteiten wil de vereniging mensen stimuleren om meer activiteiten in hun eigen omgeving te organiseren. Iedereen die zin heeft om met vrienden een gezellige avond te beleven, kan de buurtbox bestellen.

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

Het enige wat je moet doen is kiezen uit één van de activiteiten uit de box. Voor het materiaal en de begeleiding zorgt de KWB. Zo kan je een spelletjesavond organiseren of een voorleesmoment voor kinderen. Het kost 20 euro om de buurtbox te bestellen. Als je een box in je bezit hebt, moet je enkel nog je favoriete activiteit uitkiezen, een datum zoeken en wat vrienden optrommelen. In de toekomst wil de KWB het aanbod nog uitbreiden.

Meer informatie:

KWB Vlaams-Brabant - kwb.brabant@kwb.be - 02 557 88 00 - www.buurtbox.be

Dag van de Buren Gilainstraat 2010 - © Roelof Pantjes

C

Buurtcafé

Buurtbewoners nodigen elkaar thuis uit voor een gezelschapsspelletjesavond, een gezellig babbel. Je kan ook een blind date tussen de verschillende huisnummers organiseren of een huiskamerconcert.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurtcafe

Bioscoop op de loop

Film is een goede manier om mensen bij elkaar te brengen. Organiseer daarom eens een buurtcinema. Wanneer het slecht weer is, kan het in een binnenlocatie (café, vergaderzaal, parochiezaal), als het weer goed is, kan dit in een afgesloten straat als openlucht cinema. De stad stelt via CC De Kruisboog een pakket met alle technische materiaal ter beschikking om dit te realiseren in de ontmoetingscentra. CC De Kruisboog en opgewekTienen onderzoeken de mogelijkheden om dit idee als een rondreizende bioscoop te organiseren in de verschillende buurten van de stad.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurtcinema

CC De Kruisboog - 016 81 28 20 - dekruisboog@tienen.be

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

E

Buurterfgoed

Het verleden is wat ons bindt. Ga op zoek naar het verhaal van je buurt. Doorzoek het stadsarchief, raadpleeg de Tiense Gidsenbond of enkele (oudere) buurtbewoners en zoek naar foto's en extra informatie. Kortom, verzamel het nog aanwezige erfgoed. Stel dit op een vertelavond aan de buurt voor. Op deze avond kunnen senioren getuigen en kan er bijvoorbeeld een toneel opgevoerd worden over vroegere gebeurtenissen in de buurt.

Braderie Gilainstraat 2010 - © Maya Richard

Enkele Tiense buurten leverden al inspanningen om het erfgoed te beschermen. Wijkraad De Mene realiseerde bijvoorbeeld de restauratie van de Sint-Theobalduskapel in de Mulkstraat. Samen met de buurtbewoners werden de nodige financiële middelen gezocht en gevonden. In Grimde is de kapel van O.L.Vrouw-ten-Steen al bijna 700 jaar het middelpunt van de wijk aan de OLV Ten Steenstraat in Grimde. De kapel is een belangrijk bedevaartsoord en is ondermeer het keerpunt voor het Dertienmaal.

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

Verschillende Tiense verenigingen zetten zich ook in om ons erfgoed te beschermen (zo promoot het Kommetéét va Pikke Stijkès het Tiense dialect; het Tins).

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurterfgoed

Staf Thomas - archivaris - staf.thomas@erfgoedsitetienen.be - 016 80 56 66

Marina Gelaude - Tiense Gidsenbond - marina.gelaude@skynet.be

Gilbert Declercq - Kommetéét va Pikke Stijkès **-** dengil@skynet.be - 016 81 46 10

Gui Nijs - Confrérie van Sincte Moor - gui.nijs@skynet.be

Ely Joseph - Wijkraad De Mene - josetrose@base.be

© Roelof Pantjes

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

F

Buurtfestival

In heel wat steden organiseren buurten kleine festivals, vaak rond een thema of een muziekgenre. Ondermeer in Antwerpen zijn er in de verschillende buurten muziekfestivals, afgestemd op de lokale bevolkingsgroepen. Op Linkeroever is er het Blok-Bloc festival met muziek-, theater- en dansvoorstellingen. In Vancouver (Canada) organiseert men in Trout Lake elk jaar een festival in het teken van het licht. Het klank- en lichtspel, de vuurspuwers en de honderden kaarsen en lampionnen geven het festival een aparte sfeer. Het succes van dit soort activiteiten hangt af van de betrokkenheid van de buurtbewoners. Laat iedereen dus mee over het concept nadenken en je hebt gegarandeerd een schitterend festival voor de boeg.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurtfestivals

Feest in je buurt

Ongetwijfeld dé manier om mensen uit de buurt samen te brengen is het organiseren van een buurtfeest. Het biedt heel wat mensen de kans om in een gemoedelijke sfeer elkaar te leren kennen. In Tienen is het in vele buurten een beproefd concept. De stad ondersteunt buurt- en straatfeesten met een subsidiereglement en lanceerde in 2009 de Feestmobiel met daarin al het materiaal voor een spetterend buurtfeest.

Behoor je tot een erkende wijkraad? Of tot een tijdelijke groepering van inwoners van minimum 10 personen? En woon je in een Tiense straat? Dan kan je een subsidie aanvragen van 150 euro waarmee je een buurtfeest kan organiseren.

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

Op een formulier vermeld je duidelijk de identiteit van de organisatoren en het programma. Eenmaal goedgekeurd krijg je het bedrag in één schijf gestort op je rekeningnummer. Wat je dan als vereniging uitgeeft, bewijs je in een rekeningoverzicht. Je voegt als bijlage de rekeningen en facturen toe. Het aanvraagformulier vind je op de website van de stad Tienen: www.Tienen.be. Klik op 'Vrije Tijd' > 'Activiteit organiseren' > 'Straatfeest'. De stad maakte een brochure met uitgebreide informatie over het organiseren van een buurtfeest. CC De Kruisboog lanceert elk jaar een oproep om deel te nemen aan de Dag van de Buren (de laatste vrijdag van mei). Wist je trouwens dat de organisatoren van buurtfeesten door de stad in de bloemen worden gezet? Zij worden uitgenodigd door CC De Kruisboog om samen met de straat naar een film te komen kijken.

Tips voor een tintelend buurtfeest:

- ✓ **Zoek een goed tijdstip**

  Vier een feestdag of doe mee met de Dag van de Buren. Het buurtfeest hoeft niet altijd 's avonds plaats te vinden: een buurtontbijt kan ook.

- ✓ **Maak goede afspraken**

  Spreek met de buurt af wie wat meeneemt. Bespreek hoeveel iedereen mee moet nemen. Wat regel je voor je eigen gezin en wat voor de hele groep?

- ✓ **Denk ook aan de kinderen**

  Het is leuk om alle kinderen bij elkaar te zetten aan een aparte tafel. Zo kunnen ze met elkaar spelen en is het minder lawaaierig aan de andere tafel waar mensen gezellig willen kletsen. Zorg ook dat de kinderen iets te doen hebben.

- ✓ **Nodig alle buren uit**

  Zorg dat niemand zich buitengesloten voelt. Kan iemand niet komen? Ga enkele dagen na het feestje een praatje slaan met de afwezigen. Zo blijven ook zij zich betrokken voelen

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

- ✓ **Nodig de nieuwe buren uit**

  Mensen die kort in de buurt wonen voelen zich misschien wat ongemakkelijk, maar zullen het wel op prijs stellen om uitgenodigd te worden. Bovendien is een buurtfeest een uitgelezen moment om kennis te maken met de nieuwe buurt! Introduceer de nieuwe buren aan iedereen en zorg dat ze zich op hun gemak voelen.

- ✓ **Maak foto's en/of filmpjes**

  Zorg dat iemand foto's of een filmpje maakt en deel deze binnen een week. Dit kun je doen door ze rond te laten gaan, maar ook door ze online te plaatsen en iedereen een link te mailen. Foto's en filmpjes zijn een leuk aandenken en geven weer leuke stof om over te praten.

- ✓ **Deel de lusten en de lasten**

  Maak duidelijke afspraken over opruimen en andere vervelende zaken. Als je merkt dat mensen niet genoeg helpen kun je hun op een vriendelijke manier duidelijke opdrachten geven. Zorg dat je met de hele buurt de tafel(s) afruimt.

- ✓ **Deel alleen gaar vlees uit**

  Let ook op de andere etenswaren zoals salades en groenten. Deze staan vaak erg lang buiten de koelkast. Hou ze zo lang mogelijk koud, en dek ze zo goed mogelijk af.

- ✓ **Vergeet geen vegetarische maaltijden te voorzien**
- ✓ **Combineer het buurtfeest met andere ideeën uit deze inspiratiegids**

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurtfeest

CC De Kruisboog - dekruisboog@tienen.be - 016 81 28 20

G

Geef je buurt een gezicht

De bewoners maken de buurt tot wat het is. Hen centraal zetten is dus zo gek nog niet. In Amsterdam nam de buurt ‘de Banne’ dit zeer letterlijk. Ze maakten uit de portretten van alle buurtbewoners een fotomozaïek. Samen vormen de foto’s het gezicht van een bewoonster die zich al jarenlang actief inzet voor haar buurt. Een leuke manier om iemand extra onder de aandacht te brengen.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/GeefJeBuurtEenGezicht

H

Halloween

Steeds meer buurten organiseren Halloweenoptochten. In de suikerstad heeft ‘Hallo-Bost’ ervaring met het opzetten van themawandelingen. Jaarlijks organiseren ze in het dorp de succesvolle Halloweentocht. Ook het wijkcomité van de Gilainstraat zorgt bij Halloween voor een braderie en heel wat griezelige versieringen. Met opgewekTienen lanceerden we het idee om, net zoals vroeger, tijdens Halloween de pompoen te vervangen door de suikerbiet.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/halloween

Jean-Claude Winnen - Hallo Bost - j.winnen@telenet.be - 016 89 49 60

Pierre Bruyninckx - Wijkcomité Gilainstraat - pierre.bruynickx@skynet.be

opgewekTienen - opgewekTienen@opgewekTienen.be

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

Hapklaar Tienen

Hapklaar is een samenwerking van enkele organisaties die een rechtstreekse verkoop organiseren van verse streekvoeding, duurzaam geteeld in een kleinschalig bedrijf. Om dat te realiseren werd een kring van producenten uit de regio Zuid-Hageland gevormd en aangevuld met collega telers en producenten uit nabijgelegen regio's.

De organisaties en boeren nodigen de inwoners uit om samen de verkoop te realiseren via het systeem van Voedselteams. Dat zijn groepen van mensen uit dezelfde buurt, school of werkvloer die verse groenten, fruit, vlees, brood, zuivel, … aankopen bij producenten uit de streek. De Voedselteams organiseren zich in groep om een "depot" te beheren: dat is een klein lokaaltje (schuur, garage, …) waar de boeren en producenten hun goederen op weekbasis bezorgen. Een Voedselteamlid doet er inkopen op basis van zijn/haar behoefte. In Tienen is begin 2010 een Voedselteam gestart. Je kan steeds aansluiten.

Meer informatie: www.hapklaar.be
Wim Merckx - Hapklaar Zuid-Hageland - info@hapklaar.be - 0495 10 14 39

Hoogstamboomgaarden voor en met de buurt

Onze regio kent enkele schitterende hoogstamboomgaarden met een rijke fauna en flora. Jammergenoeg liggen er sommigen wat verwaarloosd bij, ondermeer omdat eigenaars soms niet meer de tijd vinden om de boomgaarden te onderhouden. OpgewekTienen wil samen met het Regionaal Landschap Zuid-Hageland buurt- en dorpsbewoners aanzetten om, in samenwerking met de eigenaar, het onderhoud van deze boomgaarden op zich te nemen.

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

In ruil kan de buurt een deel van de oogst krijgen of de boomgaard als een groene oase gebruiken. Heb je zin om hieraan mee te werken? Laat het ons weten via de onderstaande contactgegevens.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/boomgaarden
Regionaal Landschap Zuid-Hageland - info@rlzh.be - 016 81 52 77
Philippe Liesenborghs - opgewekTienen - philippe@opgewekTienen.be

J

Buurtjournaal

Nieuwsberichten worden steeds lokaler. In Gent en Amsterdam ontstonden er zelfs buurtjournaals. Gepakt met een microfoon en een camera gaan buurtbewoners op zoek naar het kleine verhaal, buurtnieuws en leuke weetjes. De filmpjes en interviews worden geïntegreerd in de buurtwebsite.

Je kan de buurtbewoners ook op de hoogte houden door middel van een nieuwsbrief of door een buurtkrantje uit te werken. De wijkraad van Bost brengt al vele jaren "'t Grietmuiltje" uit. Sinds kort is de wijkraad ook actief op Facebook. Via deze weg willen ze de dorpsbewoners informeren over activiteiten die doorgaan in Bost, over infrastructuurwerken en over het dorpsleven.

Meer info: http://delicious.com/opgewekTienen/buurtjournaal en http://delicious.com/opgewekTienen/buurtkrant
Robert Mathys - Wijkraad Bost - wijkraad@hotmail.com

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

K

Breng je buurt in kerststemming

Het buurtcomité De Veldborn organiseert jaarlijks een kerstfeest. Andere buurtcomités versieren de straten of kerken. De Metselbuurt uit Vissenaken tooit de ingang van de Sint-Maartenkerk op. Aan de andere kant van het dorp versiert het Kronkelweg Comité de Sint-Pieterskerk. Om de kerstperiode feestelijk af te sluiten kan je, net zoals het Kronkelweg Comité, een kerstboomverbranding organiseren.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/kerst

Sara Van de Weyer - Buurtcomité De Veldborn - sara.van.de.weyer@fracarita.org - 016 80 78 27

Freddy Vangoitsenhoven - Kronkelweg Comité - freddy.mariake@skynet.be - 016 81 63 62

Luc Nagels – Buurtcomité Metselbuurt – luc@vissenaken.be

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

Breng je buurt in kaart

In het Verenigd Koninkrijk maakten honderden buurten (parochies, 'Parishes') ter gelegenheid van de millenium- wisseling een kaart waarop ze de typische kenmerken van hun buurt of dorp weergaven. Verhalen, tekeningen, plaatselijke gedichten, karakteristieke planten en dieren en herkenbare gebouwen wisselen elkaar op de kaarten af.

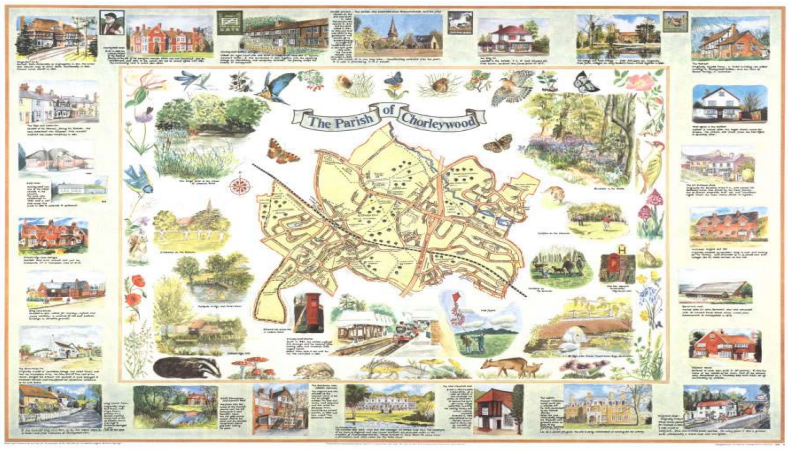

Een aantal buurten maakten heuse wandtapijten (5x5 meter) die in het stadhuis of het buurthuis werden opgehangen. Het mooie aan dit soort initiatieven is niet zozeer het resultaat maar de weg ernaar toe. De initiatiefnemers gingen eerst op zoek naar vrijwilligers. Ze deden dit door brieven op te sturen en posters op te hangen waarin het project werd voorgesteld. Vervolgens gingen ze deur aan deur het project voorstellen. Er werden werkgroepjes opgericht om de karakteristieke kenmerken van de buurt of het dorp te verzamelen. De bewoners konden niet alleen aan de overlegmomenten deelnemen, maar ze konden ook vragenlijsten invullen met vragen als: wat zou je in je buurt het meest missen als het zou verdwijnen? Wat is je favoriete plek of gebouw in de buurt? Welke lokale dieren, bomen, bloemen, vogels zou jij op de kaart willen terugvinden? Met de resultaten ging een andere groep aan de slag met het kunstwerk.

Dit soort van projecten is ideaal om plaatselijke kunstenaars bij buurtinitiatieven te betrekken. Hun expertise en ervaring komen immers goed van pas.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurtkaarten

Op zoek naar voorbeelden? Contacteer opgewekTienen@opgewekTienen.be

Buurtkeuken

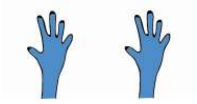

In buurtkeukens maken de buurtbewoners samen maaltijden klaar. De vrijwilligers ontmoeten elkaar op regelmatige tijdstippen om de menu's en aankopen te bespreken. De kosten worden verdeeld. De groepen koken bij elkaar thuis of maken gebruik van een buurthuis of andere ontmoetingsplek. Het succes van buurtkeukens (vnl in Noord-Amerika) is te verklaren door de lage kostprijs en de tijdwinst (vele handen maken licht werk). Bovenal is het een originele manier om je buren te leren keken.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurtkeuken

M

Murga: muziek op straat

Een Murga is een straatfanfare waarbij muziek, dans, woord en kostuum worden gecombineerd tot een kleurrijk geheel. Mensen uit de buurt verenigen zich en komen op straat om muziek te maken en te dansen. In bonte kostuums wordt een uniek straatspektakel gecreëerd. Elke aanleiding is goed om een Murga te laten optreden: buurtfeesten, culturele manifestaties en festivals. Binnen Murga kan en mag alles: de uiteenlopende stijlen van de bestaande Murga's bewijzen dit. In onze omringende steden (o.m. Leuven) begint het Murga-virus toe te slaan. Het belangrijkste aan Murga is dat mensen uit de buurt er zich opnieuw door verenigd voelen en samen plezier maken. Doe een beroep op de ervaring van de harmoniën, fanfares of de muziekscholen uit de regio om in contact te komen met geïnteresseerde muzikanten. Zij kunnen je wellicht op weg helpen.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/murga

Murga Leuven (Murga Lova) - griet.wauters@leuven.be - 016 23 84 27

René Ginckels - KH Sint-Genoveva - rene.ginckels@telenet.be - 016 81 60 33

Georges Janssens - KF St.-Isidorius Hakendover - georges.janssens@mow.vlaanderen.be - 016 78 98 42

Jos Peeters - KH Onze Taal - j_peeters210@hotmail.com - 016 73 31 70

Louis Vandeput - KH Crescendo - louis.vandenput@skynet.be - 016 77 14 54

Academie regio Tienen - muziekacademie@tienen.be - 016 80 56 88

P

Potjebuur

Ieder jaar op het einde van de ramadan viert de moslimgemeenschap Id-oel-Fitr (ook het Suikerfeest of het Kleine feest genoemd). Een gebruik dat hiermee gaat, is het brengen van voedsel naar een buur waarbij er kwistig lekkernijen worden uitgedeeld.

Met 'Potjebuur' wil men dit feest ingang doen vinden bij de hele bevolking. Omwille van het prettige, het verrassende en het ongecompliceerde eraan, zal het concept ongetwijfeld steeds populairder worden. Met 'Potjebuur' ontvangt de allochtone gemeenschap een deugddoend teken van waardering voor hun cultuur. Het is een verfrissend initiatief dat kan bijdragen tot een ongedwongen integratie van de allochtone bevolking.

Meer informatie:

Christine Moreel - christine@stofenaarde.be - 056 72 69 08 - www.potjebuur.be

Plantenruilbeurs

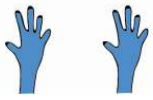

Je kent het wel, bij het opruimen van de tuin voor de winterperiode of bij het opmaken van de tuin voor de lente heb je een aantal planten die ietwat groot beginnen worden. Of je vindt onder de struiken nieuw opschietende plantjes.

In plaats van deze weg te gooien kun je ze ook met de buren ruilen. Plantenruilbeurzen zijn hiervoor de ideale oplossing. Ondermeer de Milieuadviesraad heeft ervaring opgedaan tijdens de Dag van het Park 2010.

De buurtbewoners kunnen op een plantenruilbeurs zelf een standje bemannen en hun plantjes en zaaigoed aan de man brengen. In Tienen heeft de wijkraad van Bost ervaring met opzetten van een gelijkaardige actie, nl. een bloemendag.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/Plantenruilbeurs

Marcel Jonckers - Milieuadviesraad Tienen - marcel.jonckers@scarlet.be - 016 81 87 87
Robert Mathys - Wijkraad Bost - wijkraad@hotmail.com

Een park voor en met de buurt

Parken zijn de groene longen van een gemeente. Vandalisme, zwerfvuil, vervallen bankjes maken het soms geen aangename plekken om te vertoeven. Af en toe worden de buurtbewoners betrokken bij de herwaardering. Het verhoogt de betrokkenheid, wat het vandalisme doet dalen, en het gebruik doet stijgen. Een mooi voorbeeld is de Groene Vallei, een Gentse buurt. Eind jaren '90 stond de stad op het punt een park vol te bouwen. Er brak een storm van protest uit. De stedelijke diensten gooiden het daarop over een andere boeg. Het park werd behouden én een samenwerking met de buurtbewoners werd opgezet voor de realisatie van de plannen.

Samen met een kunstenaar werd het park heringericht. Tientallen buurtbewoners hebben in het park met hun handen in de aarde gewroet. Eén van de problemen die de bewoners samen met een kunstenaar en de stedelijke diensten aanpakten was het probleem van de hondenpoep. Om de braakliggende terreinen voor iedereen toegankelijk te maken werd er beslist om een losloopweide in te richten.
De weide werd een met snoeihout gevlochten mandvormige constructie van ruim vier meter hoog op een oppervlakte van 1000m². De buurtbewoners realiseerden samen met een kunstenaar het kunstwerk. Spontane opruimacties volgden. Elk jaar gaat er in het park een buurtfeest door. Wat ooit een plaats was waar drugs werd *gedeald*, is nu een aangename plek om te vertoeven.

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

De grote meerwaarde van de herinrichting van het park was de samenwerking met de buurt. Het zorgde voor een gedeelde verantwoordelijkheid want samen met de groendienst staat de buurt in voor het onderhoud.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/park

R

Rommelmarkt

In Tienen organiseert het Kronkelweg Comité, een buurtcomité uit Vissenaken, al enkele jaren haar eigen rommelmarkt. Ook in andere dorpen en buurten zoals in de Galgestraat, tijdens de Braderie in de Gilainstraat en in Bost en Goetsenhoven vinden er rommelmarkten plaats. De Gezinsbond Tienen organiseerde in 2010 een garageverkoop.

Een tip: laat de bezoekers d.m.v. een spel de prijs bepalen. Afhankelijk van de uitslag moeten ze een bepaalde prijs betalen. Je kan ook weggeefkraampjes voorzien waar mensen gratis spullen aanbieden.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/rommelmarkt

Freddy Vangoitsenhoven - Kronkelweg Comité - freddy.mariake@skynet.be - 016 81 63 62

Robert Mathys - Wijkraad Bost - wijkraad@hotmail.com

Anne-Marie Boel-Raeymaekers - Gezinsbond Tienen - www.gezinsbondtienen.be - 016 73 42 42

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

In de bres voor een 'rijkere' leefomgeving

Berichten over met uitsterven bedreigde planten en dieren halen almaar vaker het nieuws. We kunnen samen dit verlies een halt toe roepen. Wat kan jij doen? Hoe kan jij je buurt ecologischer maken? De onderstaande tips zijn in eerste instantie bedoeld voor buurtcomités en verenigingen die een gezonde interesse hebben voor natuur- en milieuthema's, maar niet elke dag met deze onderwerpen bezig zijn. Ze zijn een ideaal kanaal om een grote groep mensen te bereiken, te sensibiliseren en te inspireren. Werken rond en met natuur is leuk, ontspannend en enthousiasmerend.

Enkele tips:

- ✓ Trek samen de natuur in. Dompel je onder in de wondere wereld van de natuur. Het maakt je vertrouwd met natuur in al zijn diversiteit. Breng eens een bezoekje aan een ecologische tuin of een naburig natuurgebied.
- ✓ Acties voor meer natuur: doe-acties om de biodiversiteit in jouw omgeving te helpen. Bv: plaats nestkasten, kies voor inheemse planten, leg in de buurt enkele ecologische tuinvijvers aan, plant een boom of richt een groen hoekje in, organiseer een verkiezing voor het mooiste natuurplekje in de buurt, …
- ✓ Leer meer over de natuur: natuurverenigingen, zoals Natuurpunt, hebben een groot aanbod aan vormingen en infosessies. Ook de Milieuadviesraad van de stad Tienen of het Regionaal Landschap Zuid-Hageland organiseren regelmatig vormingsessies.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/biodiversiteit

Marcel Jonckers - Milieuadviesraad Tienen - marcel.jonckers@scarlet.be - 016 81 87 87

Regionaal Landschap Zuid-Hageland - info@rlzh.be - 016 81 52 77

Geert Jansen - Natuurpunt Tienen - geertjansentienen@hotmail.com

Dienst leefmilieu stad Tienen - leefmilieu@tienen.be - 016 80 57 91

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

S

Van onderuit: Speakers' Corner

In Hyde Park (Londen) werd in de woelige jaren '60 aan iedereen die zich geroepen voelde de mogelijkheid geboden, op een speciaal daartoe voorziene "corner" of hoek, zijn zeg te doen. Het hoeft niet gezegd dat daar in die revolutionaire sferen gretig gebruik van gemaakt werd. Als vorm van directe democratie werd op die manier de inspraak of participatie heel dicht bij de man in de straat gebracht. De woelige jaren '60 liggen inmiddels ver achter ons, doch de behoefte aan participatie is groter dan ooit. In Mechelen werd daarom een eigen Speakers' Corner ingericht.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/SpeakersCorner

Ga de strijd aan met je buren!

Bewoners organiseren een wijk-tegen-wijk-spel: bv. een spel zonder grenzen, een stratenloop, een zoekspel, een zeepkistenrace, een digitaal buurtspel, de XII Werken,… Dit kan uitmonden in een apotheose op een centrale plek met een finale tussen twee buurten. 'Vissenaken ons dorp leeft' organiseerde in 2010 een zeepkistenrace waarbij de buurten en verenigingen het tegen elkaar opnemen. En waarom geen buurtquiz organiseren?

Organiseer de quiz bij voorkeur op een centraal gelegen plek in de buurt en zorg voor een levendige, inspirerende presentator. Het buurtcomité van de Veldbornstraat organiseert al enkele jaren een buurtquiz.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurtenstrijd
Wim Bergé - Vissenaken ons dorp leeft - wim.berge@skynet.be
Sara Van de Weyer - Buurtcomité De Veldborn - sara.van.de.weyer@fracarita.org - 016 80 78 27

Buurtschoonmaak

Ben je het zwerfvuil in je straat beu? Samen met enkele buren kan je met een lentepoets het verschil maken. Het zorgt bovendien voor een sensibilisatie rond zwerfvuil bij de inwoners. Wist je trouwens dat in mei 2010 verzamelden meer dan 600 leerlingen van de Tiense lagere en middelbare scholen 1.300 kilogram afval. De opruimactie was een initiatief van de preventiedienst en de dienst leefmilieu in Tienen. Er hoeft natuurlijk niet alleen zwerfvuil worden opgepikt. Storende grafitti kan worden verwijderd, bankjes en hekken kunnen worden geschilderd. Straatvrijwilligers kunnen het toezicht houden op de netheid van de straat en dit aan het buurtcomité of de stad melden.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurtschoonmaak
Martine Vancamp - preventiedienst stad Tienen - 016 80 57 56 - martine.vancamp@tienen.be
Dienst leefmilieu stad Tienen - leefmilieu@tienen.be - 016 80 57 91

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

Speelstraat

Zou je het zalig vinden om je straat enkel en alleen voor jezelf en je buren te hebben? Droom je ervan je kinderen op straat te kunnen laten spelen zonder enig gevaar voor voertuigen?

Woon je in een straat met een overheersend woonkarakter zonder doorgaand verkeer? Is de snelheid beperkt tot 50 km per uur en ligt de straat niet op een route van het openbaar vervoer?

Dan hebben we een oplossing voor jou: tover je straat om tot een speelstraat! Speelstraten zijn er voor de kinderen en bovendien genieten de volwassenen ook mee. Het contact met de buren wordt intenser. Tafeltjes en stoelen worden op straat gezet om bij te praten. Even moet de auto terrein prijs geven…

De openbare weg wordt over de hele breedte afgesloten voor het verkeer zodat kinderen en jongeren ongehinderd op straat kunnen spelen. Alleen mensen die in de straat wonen, kunnen stapvoets door de straat rijden. De aanvragers van een speelstraat kunnen voor één dag gratis een springkasteel bij de jeugddienst van de stad ontlenen.
Om een speelstraat aan te vragen, dient de meerderheid van de bewoners van de straat (70 %) zich akkoord te verklaren. Het reglement en de aanvraagformulieren vind je via de www.Tienen.be > 'Vrije Tijd' > 'Activiteit organiseren' > ' Straatfeest'.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/speelstraat
Jeugddienst stad Tienen, jeugd@tienen.be, www.jeugd3300.be, 016 82 38 64
CC De Kruisboog: dekruisboog@tienen.be, 016 81 28 20

T

Buurttuintjes

In België buurt- of volkstuintjes heel gewoon. De tuintjes, vaak niet groter dan enkele vierkante meters, worden door de buurtbewoners onderhouden. Soms zijn het stukjes grond van de gemeente die gratis, of tegen een lage huurprijs, aan de bewoners ter beschikking worden gesteld. De groene hoekjes zijn een oase van rust en bieden voor tal van planten en dieren een ideaal toevluchtsoord. Kruiden- en moestuintjes, kringlooptuinen, bloemen- of speelweides, kunstcreaties, vertelhoekjes,… het kan allemaal. Tijdens het groeiseizoen komen de buurtbewoners een aantal keer samen om de plannen te bespreken en eventueel een jaarlijks tuinfeest te organiseren.

Misschien ligt er ergens bij jou in de buurt een stukje braak of een groen hoekje waar nauwelijks wat mee gebeurt. Samen met andere buurtbewoners kun je er iets moois van maken. Ga op zoek naar de eigenaar, bespreek de mogelijkheden en misschien is ook jouw buurt na verloop van tijd een groene oase rijker. Tip: maak gebruik van streekeigen planten. Streekeigen bomen en struiken groeien sneller, zijn beter bestand tegen allerlei ziekten. Heel wat inheemse dieren zijn trouwens afhankelijk van planten van bij ons. Ondermeer Velt Tienen (Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren) en Natuurpunt Tienen kunnen je tips geven.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurttuintjes
André Poelmans - Velt Tienen - andrepoelmans@telenet.be
Geert Jansen - Natuurpunt Tienen - geertjansentienen@hotmail.com

Transitie Tienen

Transitiesteden- en dorpen stellen zich tot doel de lokale gemeenschap voor te bereiden op een toekomst met minder olie, terwijl ze tegelijkertijd een antwoord willen bieden op de problematiek van klimaatverandering.

Gemotiveerde bewoners werken ter plekke aan een samenleving die niet meer afhankelijk is van fossiele brandstoffen. Het idee van de Transition Towns komt uit Engeland, waar het aantal initiatieven sinds 2007 een hoge vlucht heeft genomen. Er zijn ondertussen tal van steden en dorpen waar burgers hun gemeenschap weerbaar maken voor de onvermijdelijke gevolgen van energieschaarste en klimaatverandering. In mei 2010 werden in Vissenaken de Inloopdagen georganiseerd die open stonden voor iedereen die (verder) wou kennismaken met het model van Transition Towns. De Inloopdagen betekenden eveneens de start van het transitieverhaal in Tienen. Op termijn wil men de Tiense buurten en verenigingen warm maken om deel te nemen aan het Transitieverhaal.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/transitie
Heleen Vertommen - Transitie regio Tienen - vertommenheleen@hotmail.com

V

Verfraai je buurt!

Laat een frisse wind door je buurt waaien. Heel wat gevels kunnen verfraaid worden met gevelbegroeiing of een paar mooie bloemen op de vensterbank. Misschien wil een kunstenaar wel meewerken om een muur te beschilderen? Over heel de wereld maken buurten banners, vlaggen, toegangspoorten, kleurrijke straatnaamborden, etc. om de buurt te verfraaien en het samenhorigheidsgevoel te versterken. Hou er rekening mee dat geveltuintjes aangevraagd moeten worden bij het college van burgemeester en schepenen.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurtverfraaiing

Mulkfeesten 2009

W

Buurtwebsite

Wil je buurtinitiatieven extra in de kijker plaatsen? Dan is een website wellicht een goeie manier. De buurtbewoners kunnen er de activiteiten, foto's, verjaardagen van buurtbewoners etc terugvinden. Een aantal buurten kiezen ook resoluut voor een blog die korte berichtjes over het buurtleven, buurtactiviteiten en buurtnieuws bevat. Tip: de wijk 'De Grijpen' heeft recent een eigen blog opgebouwd. Neem een kijkje op http://degrijpen.wordpress.com. Even interessant zijn verschillende dorpswebsites (zie o.a. www.vissenaken.be of www.hakendover.be) of de Antwerpse buurtblog www.2060.be.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/buurtwebsite

Joey Michels - Feestcomité De Grijpen - joeymichels@hotmail.com

Luc Nagels - webmaster www.vissenaken.be - luc@vissenaken.be

Kris Merckx - webmaster www.hakendover.be - info@ardeco.be

X

Portretten van buurtbewoners

In 2009 gingen een 20-tal leden van Art-X, een vereniging van amateurkunstenaars uit de regio Tienen, de uitdaging aan om buurtbewoners uit de Reizigers- en Beggaardenstraat te portretteren. Niet toevallig werd deze locatie gekozen. Het rijke verleden en de mix van oude en jonge bewoners bezorgden de kunstenaars een inspirerende plek .

De portretten werden op straat tentoongesteld, bij de huizen van de geportretteerden. De tentoonstelling vormde een interessante confrontatie tussen de bewoners, de kunstenaars en de bezoekers. Tijdens de 'Week van de Amateurkunsten' werden de portretten per opbod verkocht. Een deel van de opbrengst ging naar BLITS, een Tiense jeugdvereniging voor jongeren met een mentale of fysieke handicap. De buurtbewoners reageerden enthousiast op het initiatief.

Op een positieve en vooral originele manier werden de bewoners dichter bij elkaar gebracht. Misschien kan ook jij samenwerken met een kunstenaar uit jouw buurt? Van de portrettenreeks werd een mooie kleurencatalogus gemaakt. Het boekje is te koop voor 5€ en kan bekomen worden via Art-X.

Meer informatie: http://delicious.com/opgewekTienen/portretten
Art-X - www.artxtienen.be - info@artxtienen.be
CC De Kruisboog, dekruisboog@tienen.be, 016 81 28 20

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

Nog veel meer ideeën…

Moeilijkheidsgraad

- ✓ **Doe eens iets onverwacht!**
- ✓ **Stuur een vakantie- of kerstkaartje** naar een voor jou onbekende Tienenaar.

Moeilijkheidsgraad

- ✓ **Buurtcarnaval**
- ✓ **Buurtaward**: de award voor de beste, leukste of meest geëngageerde buur.
- ✓ **Debatavonden**
- ✓ Activiteiten ontwikkelen of **aansluiting zoeken met de buurt op een 'werelddag'** of internationale dagen zoals bvb Wereldaidsdag, Dag van de vrede, Dag van de aarde, Dag van de armoede, Dag van de democratie en de verdraagzaamheid, Dag van Europa, Dag van de buren, Dag van het kind.
- ✓ Een **welkomstfeest** voor de nieuwe inwoners van de buurt.
- ✓ Doe een **Aprilgrap** in of met de buurt. Misschien kan je een nabijgelegen buurt of vereniging in de maling nemen?
- ✓ **Een buurtbrunch met oude volksspelen**
- ✓ **Wandelzoektocht:** kent iedereen uit de buurt alle hoekjes en plekjes wel? Zoek een voorwerp in de buurt. Je kan ook een digitaal buurtspel organiseren (bv. via een website).
- ✓ **Poëzienamiddag** met gedichten over de buurt (eventueel ism literair talent uit Tienen)
- ✓ Doe met je buurt mee aan de Week van de Smaak, Open Monumentendag of de Erfgoeddag. Meer info op www.weekvandesmaak.be , www.openmonumentendag.be of www.erfgoeddag.be
- ✓ **Organiseer een ontbijtevenement met de straat**
- ✓ **Zet de oudste of mooiste huizen uit de buurt eens in de schijnwerpers.**
- ✓ **Speel Sinterklaas voor je buur(t)**

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

- ✓ **Bal populaire** met jong en oud: aan het begin van de avond muziek uit de oude doos daarna recentere muziek (misschien met muziekgroepjes uit de buurt?).
- ✓ **Boomplantactie**
- ✓ **Composteer samen**. Je kan te rade gaan bij de dienst leefmilieu of de compostmeester Meer info: dienst leefmilieu stad Tienen, leefmilieu@tienen.be , 016 80 57 91.
- ✓ **Kookavonden** met producten van eigen bodem.
- ✓ **Fietsopknapdag**
- ✓ (Multicultureel) **kinderfeest** (Cf Kinderfeesten van Jeugd en Plezier vzw, Etienne Blondeau, etienneblondeau@skynet.be , 016 81 03 24).
- ✓ Organiseer een **fiets- of wandeltocht voor de hele buurt**. Het Feestcomité van De Grijpen organiseert dit al enkele jaren: http://degrijpen.spaces.live.com
- ✓ **Eetfestijn in de buurt**: allochtoonse en autochtoonse vrouwen koken samen.
- ✓ **Verkleedpartij**
- ✓ **Een feest voor en door de senioren in de buurt** (cf jaarlijkse seniorenfeesten van de dienst sociale zaken van de stad: 016 80 57 64, christl.vangramberen@tienen.be)
- ✓ **Vertelavond** met en over de diverse culturen van de buurt.

Moeilijkheidsgraad

- ✓ **Buurttheater** (cf. 'Zomer op Straat' dat georganiseerd wordt door CC De Kruisboog). Er zijn verschillende Tiense verenigingen die ervaring hebben met het uitwerken van theaterstukken. De contactgegevens vind je via www.Tienen.be > 'Vrije Tijd' > 'Cultuur' > 'Culturele verenigingen' of via CC De Kruisboog: dekruisboog@tienen.be, 016 81 28 20
- ✓ Organiseer een **kinderoppassysteem in de buurt**. Kinderopvang door vrijwilligers uit en voor de buurt. Idee: organiseer een ontmoetingsmoment voor alle vaders in de buurt.
- ✓ Welk **(wereld)record** kan je met de buurt verbreken?
- ✓ Een **buurtboombal (een soort folkbal)**. De stad organiseerde enkele jaren terug een boombal op het Torrekensplein. Meer info: Erfgoedsite, staf.thomas@erfgoedsitetienen.be, 016 80 56 61

IDEEËN, IDEEËN, IDEEËN…

- ✓ Organiseer een **proeverij of braderie** in je buurt. Hou er rekening mee dat je een vergunning voor verkoop van voedingsmiddelen nodig hebt. Handelstimulans Tienen heeft ervaring met het opzetten van dergelijke evenementen. In augustus organiseert de vereniging, samen met het wijkcomité van de Gilainstraat, haar jaarlijkse braderie. Je kan Handelstimulans Tienen contacteren via 016 80 57 76 of middenstand@tienen.be. Of je kan contact opnemen met Pierre Bruyninckx van Wijkcomité Gilainstraat via pierre.bruynickx@skynet.be.
- ✓ **Buurtcarpoolen**: naar school, naar het werk, samen boodschappen doen, etc..
- ✓ Zorg voor **logeermogelijkheden in de buurt**. Je kan via Couchsurfing de hele wereld over de vloer krijgen. Couchsurfing is het grootste internationaal, op internet gebaseerd gastvrijheidsnetwerk. Ook in Tienen zijn er enkele gezinnen die hun zetel gratis ter beschikking stellen aan reizigers. Meer info via Steven Loyens (Couchsurfing Tienen, Steven Loyens 0477 40 85 11 of www.couchsurfing.org > "about").
- ✓ **Buurtpicknick**
- ✓ **Verminder samen je ecologische voetafdruk** (cf Klimaatwijken, www.bondbeterleefmilieu.be/klimaatwijken. Enkele Tiense wijken zijn hier mee aan de slag gegaan. Info via: dienst leefmilieu stad Tienen: leefmilieu@tienen.be , 016 80 57 91
- ✓ **Zet je buurt in het donker.** Doe mee aan Earth Hour in maart of de **'**Nacht van de Duisternis' in oktober.
- ✓ **Lerende buurtnetwerken**: hulp om Nederlands te leren bij je thuis, Turkse les,…
- ✓ **Muziekavond** met traditionele instrumenten.
- ✓ **Iedere week/maand stelt een andere cultuur uit de buurt zich voor** (bv. Indische week, Turkse week, enz…).

Heb je zelf nog een leuk idee?
Laat het weten via opgewekTienen@opgewekTienen.be.

en nu… AAN DE SLAG!

(Wil je meer weten? Lees dan het EHBI-boekje uit Gent en bekijk zeker het overzicht van de bronnen die we gebruikten op p. 62!)

We hebben je heel wat ideeën geven. Maar wat nu? Hieronder vind je een stappenplan dat je kan volgen om iets in je eigen buurt te ondernemen. Het is natuurlijk maar één van de manieren waarop je te werk kan gaan. Voor kleinschalige initiatieven hoef je zeker niet met alle stappen rekening te houden.

Stap 1: Kom samen met je buren

Roep je buren samen voor een overleg, steek de koppen bij elkaar en wissel ideeën uit. Hou het overleg thuis bij één van de buren, op straat of in een naburig café of zaaltje. Tijdens de eerste bijeenkomst kan iedereen zijn inbreng doen en nieuwe ideeën naar voor brengen. Bespreek de ideeën uit deze gids. Bedenk samen iets origineels, wees creatief en begin te brainstormen. Gebruik hiervoor één van de eerder beschreven brainstormtechnieken (zie p. 5). Ga na wat typisch is voor je buurt. Misschien is er heel wat erfgoed aanwezig of wonen er opvallend veel kinderen, senioren of allochtonen. Creëer een actie op maat van jouw buurt. Ga ook op zoek naar de talenten van je buurt. Misschien is iemand goed in schilderen, knutselen, timmeren, koken, etc. Misschien brengt dit jullie wel op ideeën. Zet enkele van de conclusies op papier en zorg ervoor dat er iemand uit de groep de hele sessie kan begeleiden. Bezorg de conclusies aan de afwezigen zodat iedereen vanaf het begin op de hoogte is van de plannen.

Stap 2: Maak je idee concreet

Omschrijf in groep duidelijk wat je wél en wat je niet wil doen. De haalbare voorstellen maak je concreter. Als je hier geen duidelijkheid over hebt, wordt het moeilijk om een goede organisatie uit de grond te stampen. Bepaal op voorhand hoe groot of klein je activiteit gaat worden. Je hoeft zeker geen grootst buurtfeest op te zetten om de buren bij elkaar te brengen. Ook een klein initiatief kan een groot succes zijn.

Stap 3: Waar en wanneer?

Niet elke dag is geschikt voor een activiteit of een feest. Vergeet vooral niet dat je een aantal zaken tijdig moet plannen. De datum hangt meestal samen met de locatie.

- ✓ Bepaal of je activiteit binnen of buiten zal doorgaan, op openbaar domein of niet. Als je een programma uitwerkt, hou dan rekening met het wisselvallige weer in ons land en zorg eventueel voor een alternatief. Om een beter zicht te hebben op de planning, kan je een tekening of plan maken. Teken de straat, het plein, het park, … waar je plannen plaatshebben. Daarna kan je beginnen met de 'invulling' of m.a.w. met het uittekenen van de activiteit.
- ✓ Wanneer de activiteit plaats heeft op het openbaar domein, heb je een toelating nodig van de stad. Je stuurt hiervoor een aanvraag naar het College van Burgemeester en Schepenen (Grote Markt 27, Tienen). De straat is vaak de meest logische plaats voor een buurtinitiatief, maar dit kan niet altijd. Wie langs een grote invalsweg woont, zal de aanvraag voor het verkeersvrij maken van de straat toch iets moeilijker goedgekeurd zien dan wie in een klein steegje woont. Een braakliggend terrein of een park in je buurt zijn eveneens prima plaatsen en blijken misschien zelfs gezelliger en verrassender.
- ✓ Als je iets organiseert op een privé terrein, dat publiekelijk toegankelijk is (bv. een school, een weide, …) dan moet je dit melden aan de politie (Politiezone Tienen-Hoegaarden, 016 80 58 05, info@politiezonetienen-hoegaarden.be).
- ✓ Als je een zaal nodig hebt, check dan zo snel mogelijk of ze nog vrij is. Via de website van de stad krijg je een overzicht. (www.Tienen.be, klik door naar 'Vrije Tijd' > 'Activiteiten organiseren' > 'zalen' of via CC De Kruisboog, 016 81 28 20, dekruisboog@tienen.be). Zorg ervoor dat je afspraken over brandveiligheid, technische uitrusting en geluidsnormen aangaat met de zaaluitbater. Vervat dit zo nodig in een contract waarin je verduidelijkt of er bijvoorbeeld met een voorschot of waarborg wordt gewerkt.
- ✓ Denk aan de omgeving. Als er in je straat een bedrijf of handelszaak is dat tijdens weekdagen bereikbaar moet zijn, hou je het initiatief beter in het weekend. Overleg met hen. Met wat geluk ondersteunen ze het initiatief.

Stap 4: Hoeveel kost het?

Iets organiseren kost vaak geld. Denk maar aan het betalen van een muzikant, het huren van een zaal, de aankoop van drank, enz. Je kan op verschillende manieren aan een startkapitaal geraken.

- ✓ Iedereen kan zélf een duit in het zakje doen en een kleine bijdrage geven (deze kan na de activiteit, met eventuele winst, teruggegeven worden aan de gulle gevers).
- ✓ Er kan gezocht worden naar sponsoring (zie ook pg. 51): misschien zijn er buurtwinkels die een kleine prijs willen schenken (in natura) of een bedrag willen storten in ruil voor reclame voor hun zaak.
- ✓ Je kan zoeken naar subsidies. Hou er rekening mee dat je vaak zelf eerst de kosten moet betalen en dat die pas na afloop terugbetaald worden.

Hou in ieder geval steeds alle betalingsbewijzen bij. Dit maakt de afrekening achteraf een stuk makkelijker. Het is handig als één persoon alle bewijzen bijhoudt en meteen ook opschrijft hoeveel er uitgegeven wordt, hoeveel geld er ingezameld wordt,… enz.

Stap 5: Wie doet wat?

Ga op zoek naar vrijwilligers.

- ✓ Denkers: helpen je bij het organiseren van je initiatief (contacten leggen, vergunningen aanvragen).
- ✓ Doeners: helpen bij de opbouw, de dag zelf en de eventuele afbraak.
- ✓ Coördinator/verantwoordelijke: leidt alles in goede banen en draagt de eindverantwoordelijkheid.

Zorg ervoor dat zoveel mogelijk buurtbewoners kunnen meedoen! Kies daarom voor een beurtrolsysteem zodat het werk goed verdeeld is. Iedereen wil tenslotte van het initiatief genieten. Bekijk ook wie je kan helpen om je doel te bereiken? Ken je die rechtstreeks of niet? Zo niet, wie kan je met die persoon of personen in contact kan brengen?

Het is belangrijk dat je ook verder kijkt dan wie je kent. Je eigen buren zijn natuurlijk een evidente doelgroep, maar kijk ook eens naar welke handelaars, bedrijven er in de buurt aanwezig zijn.

Misschien zien zij er wel iets in om jouw (en ook hun) buurt op een positieve (en misschien wel financiële of logistieke) manier te ondersteunen. Ga ook op zoek naar (naburige) verenigingen of organisaties die rond een bepaald thema reeds ervaring hebben. Misschien willen ze je initiatief wel ondersteunen.

Stap 6: Goedkeuringen en andere aanvragen

Voor sommige initiatieven heb je toestemming nodig van diverse partijen.

- ✓ Toestemming van de eigenaar van de locatie: gebruik je een privé terrein (zoals een parking, een braakliggend terrein of een grote tuin)? Vraag dan zeker de eigenaar om toestemming.
- ✓ Toestemming inname openbaar domein: voor een activiteit op de openbare weg, op straten of pleinen heb je de toestemming van het stadsbestuur nodig. Hou er rekening mee dat de aanvraag enkele weken vooraf ingediend moet worden. Je vindt het aanvraagformulier terug op www.Tienen.be> 'Vrije Tijd' > 'Activiteit organiseren' > 'straatfeest'. Je kan het formulier ook aanvragen via CC De Kruisboog, 016 81 28 20, dekruisboog@tienen.be
  Deze aanvraag richt je tot het College van Burgemeester en Schepenen (Grote Markt 27, Tienen). De politie verstrekt dan een advies in een nota die op het schepencollege terechtkomt. Leen materiaal voor de straat af te sluiten bij de technische dienst. Voorzie voldoende nadarhekken en signalisatie. Opgelet! Je moet achteraf zélf het openbaar domein reinigen en alle vuilnis verwijderen. Zorg eveneens dat al het ontleende materiaal op tijd terug is.
- ✓ Soms is er ook advies van de brandweer nodig. Maak voor grotere evenementen zelf een plan met invulling van de ruimte (eetstanden, podium, tenten, etc) en de aanduiding van wateraansluiting en gasflessen. Je kan de brandweer voor advies bereiken via 016 81 35 55, tienen@brandweervlaanderen.be.

- ✓ Bij grotere optochten en stoeten is het aangewezen om politiebegeleiding aan te vragen. Informeer je daarvoor bij de politie (Politiezone Tienen-Hoegaarden, 016 80 58 05, info@politiezonetienen-hoegaarden.be).
- ✓ SABAM: wil je een optreden organiseren, cd's afspelen of gewoon de radio aanzetten en dit op een openbare plek, dan moet je dit aangeven bij SABAM (vereniging voor auteursrechten). Je betaalt voor de bedenker, de creatieve schepper van het stuk. Indien er contracten getekend zijn met artiesten, dan moet je hiervan een kopie bij je aanvraag toevoegen. SABAM kan controle uitoefenen door tijdens de activiteit langs te komen. Heb je geen toestemming gevraagd, dan zal er een boete aangerekend worden.
  De betaling van de onkosten doe je voor het feest zelf. De tarieven kan je inkijken op de website www.sabam.be . Een straat- of buurtfeest valt onder de tariefcategorie "evenementen". Wil je vooraf een berekening van je kosten, vraag dan een kostenraming. De kosten variëren naargelang het aantal aanwezigen en de inkomprijs Dien je het aanvraagformulier meer dan 10 dagen vooraf bij een lokale agent van SABAM in, dan geniet je van een gunsttarief. Ten laatste 8 dagen na het feest doe je indien nodig opgave van de gespeelde werken met het juiste document. De meeste dj's en livebands hebben een vaste 'playlist' bij SABAM. Het is dus best mogelijk dat SABAM al over de nodige gegevens beschikt. Informeer hiernaar, want in dat geval hoef je dit tweede formulier niet op te sturen.

  SABAM
  Aarlenstraat 75/77 bus 2, 1040 Brussel
  02 286 84 78
  agent.hoofdzetel@sabam.be
  www.sambam.be
- ✓ Billijke Vergoeding: De billijke vergoeding is de vergoeding die betaalt voor het publieke gebruik van het muziekrepertoire van artiesten en muziekproducenten. Je betaalt voor de uitvoerder. Je kan deze aangifte via het internet afhandelen. Doe dit wel tenminste vijf werkdagen vóór het evenement plaatsvindt!

Op www.ikgebruikmuziek.be kan je berekenen hoeveel je moet betalen. Via een lijst ga je na voor welke locaties er al een billijke vergoeding werd betaald. Op deze locaties kan je zonder extra kosten een evenement organiseren. Goed nieuws voor organisatoren van eenmalige en kleinschalige evenementen zoals straatbarbecues en wijkfeesten. De Vlaamse overheid kan de betaling van de billijke vergoeding voor hen overnemen. Weliswaar onder bepaalde voorwaarden. Of je in aanmerking komt, lees je op www.debillijkevergoeding.be/vlaanderen .

Outsourcing Partners N.V.
Postbus 10.181, 9000 Gent
070 66 00 16
info@mail.ikgebruikmuziek.be
www.ikgebruikmuziek.be

- ✓ Ben je van plan om na 22u muziek te spelen, dan dien je ook een muziekvergunning bij de stad aan te vragen. Je vindt dit formulier terug via www.Tienen.be> 'Vrije Tijd' > 'Activiteit organiseren' > 'Muziekvergunning en Sabam'.

Stap 7: Nodig iedereen uit

Om de buurt op de hoogte te brengen moet je uiteraard promotie maken. Hoe meer je de aandacht trekt met iets ongewoons, hoe meer je de nieuwsgierigheid van de buren prikkelt en hoe groter de kans op succes is. Bestaan er reeds lokale communicatiekanalen, zoals een wijkblad, dan moet je zeker deze media bespelen. Daarnaast zijn er heel wat mogelijkheden via het internet: een lokale (buurt)website, regionale televisiezender, blog, e-mail, Twitter, Facebook, Netlog noem maar op... Bepaal wie je wil bereiken en ga dan na hoe je deze doelgroep het best bereikt.

Enkele communicatietips en zaken waar je rekening mee moet houden.

- ✓ Hang aan de voordeur van je buren een ballon met daaraan een boodschap.
- ✓ Plant om de aandacht te trekken in de voortuintjes een vlagje.
- ✓ Hang mysterieuze affiches op die week na week een nieuwe boodschap prijsgeven.
- ✓ Maak gebruik van flyers.
- ✓ Vermeld op affiches en flyers steeds de verantwoordelijke uitgever (naam en adres van een natuurlijk persoon, ook in het geval van een vereniging).
- ✓ Help het milieu een handje: vraag om de flyers niet op de openbare weg te werpen.

- ✓ Wie affiches wil plakken op publiek zichtbare plaatsen wordt belast met een zogenaamde ‘belasting voor aanplakking’. In de volksmond heet dit vaak de ‘zegeltaks’. De belasting is afhankelijk van het formaat van de affiche. Je betaalt het door het kleven van fiscale zegels die je vindt in het postkantoor.
- ✓ Wat altijd werkt, is huis aan huis je buren persoonlijk uitnodigen. Je kan dan op maat van elke buur uitleggen wat de bedoeling is en je krijgt meteen ook reactie. Deze manier van werken kost tijd, maar later haal je er veel uit. Nodig al je buren uit, ook diegenen die nog nooit aan iets deelnamen of met wie je geen contact hebt. Besteed ook extra aandacht aan mensen die pas in de straat wonen. Verwacht niet dat al je buren meedoen. Iedereen beslist voor zichzelf en natuurlijk kan het voorvallen dat iemand niet vrij is die dag. Andere buren zullen vroeger weggaan (denk aan mensen die in ploegen moeten werken) en vooral kinderen moeten vroeger naar bed. Hou ook met deze buren rekening!
- ✓ Je kan ook de pers uitnodigen. Een overzicht van de lokale perscorrespondenten vind je op www.Tienen.be, klik door naar ‘Wonen in Tienen’ > ‘Nuttige adressen’ > ‘Lokale perscorrespondenten’.
- ✓ Erkende verenigingen, stedelijke adviesraden en scholen uit Tienen krijgen de mogelijkheid om activiteiten die plaatsvinden in Tienen, aan te kondigen via de infoportieken van de stad Tienen. Meer info via de communicatiedienst van de stad of www.Tienen.be , klik door naar ‘Vrije Tijd’ > ‘Activiteit organiseren’ > ‘Infoportieken’.
- ✓ Je kan je activiteit ook aankondigen via de communicatiekanalen van de stad. Zij zorgen voor de promotie in de activiteitenkalender op www.Tienen.be , in de wekelijkse ‘Stad Tienen Info’ in Publipers en op ROB-Digitext. Bovendien verspreidt de communicatiedienst gratis jouw affiches naar alle buitendiensten van de stad (o.a. de bibliotheek, de teken- en muziekacademie, het zwembad, de jeugddienst enz.). De affiches bezorg je best een drietal weken bij voorbaat (27 exemplaren).

Communicatiedienst stad Tienen
Grote Markt 27
016 80 57 90
communicatie@tienen.be
www.Tienen.be, klik door naar ‘Vrije Tijd’ > ‘Activiteit organiseren’ > ‘Opname in kalender’

- ✓ Kondig je activiteit aan via www.UITinvlaanderen.be. Registreer je daarvoor op www.UITdatabank.be.
- ✓ Stuur een tekstje door naar opgewekTienen@opgewekTienen.be . We besteden er aandacht aan op de stadsblog (www.opgewekTienen.be).
- ✓ Hou er rekening mee dat hoe meer je je activiteit buiten je buurt aankondigt hoe meer mensen er van buiten de buurt op je activiteit aanwezig zullen zijn. Verkies je een kleine activiteit voor en door de buurt communiceer die dan enkel in de buurt.

Stap 8: Have fun!

Geniet van het initiatief. Als er een leuke activiteit plaats vindt, mag dat zichtbaar zijn. Het oog wil immers ook wat. Vraag kinderen om krijttekeningen te maken, hang vlaggetjes, zet de bloemetjes buiten,…

Stap 9: Opgeruimd staat netjes

Hoelang je activiteit ook duurt, daarna moet alles opgeruimd worden. Ga uit van het principe: vele handen maken licht werk. Als iedereen meehelpt, is alles in een oogwenk opgeruimd. Geef ook de kinderen een taak bij het opruimen. Vergeet niet je afval te sorteren! Als je een zaal huurt, vraag je best vooraf na wat voor de verhuurder ‘opruimen’ inhoudt. Op die manier weet je wat er precies van je verwacht wordt.

Stap 10: Bedank iedereen

Een kleine bedanking aan de mensen die meegeholpen hebben, is altijd welkom. Op die manier krijgen zij waardering voor hun werk en zijn ze gemotiveerd om een volgende keer terug mee te helpen. Misschien is het leuk om een bijeenkomst te plannen om de foto’s te bekijken en zo de banden warm te houden. Vergeet ook de sponsors niet te bedanken.

Stap 11: Evalueer

Kom na de activiteit met iedereen terug samen om het geheel nog eens te overlopen. Daarbij bekijk je wat er geslaagd was maar vooral ook wat minder geslaagd was of wat fout gelopen is. Misschien komen er zo ook wel nieuwe ideeën of leuke alternatieven boven water. Maak ook een balans op van de financiën: hoeveel is er uitgegeven en hoeveel inkomsten waren er? Breng de papieren voor de subsidies in orde. Een goede en grondige evaluatie is eigenlijk al meteen een aanzet tot een volgende activiteit. Het is dus van belang om die met zoveel mogelijk mensen te houden. Probeer alles ook in een verslagje te zetten en naar de niet-aanwezigen door te sturen. Zo voelen ook deze mensen zich betrokken én heb je meteen een handig document om de volgende keer mee aan de slag te gaan.

Hoe geraak je aan geld?

- ✓ **Sponsoring**: Als je een activiteit wil organiseren, dan kost dat in de meeste gevallen geld. Eén van de manieren om aan dit bedrag te komen, is sponsoring zoeken. Misschien zijn er wel handelaars of bedrijven in de buurt, die een kleine prijs in natura willen geven? Of misschien willen ze wel een bedrag geven, in ruil voor reclame voor hun zaak (bv. een kleine advertentie in het programmaboekje of een spandoek tijdens de activiteit zelf)? Indien handelaars ermee instemmen om dit te doen, dan is het aan te raden om als organiserende groep een sponsorcontract op te maken waarin staat welke reclame 'de organisatie' garandeert en welke vergoeding de handelaar daarvoor betaalt. Als de handelaar aan de fiscus het contract kan voorleggen dan zal hij hoogstwaarschijnlijk geen problemen hebben om de fiscus te overtuigen dat hij deze uitgaven gedaan heeft om zijn handelszaak bekend te maken. Op die manier kan de handelaar het bedrag fiscaal aftrekken van zijn bruto-inkomsten, al zal dit zelden 100% zijn. In het sponsorcontract neem je best volgende zaken op: de contractpartijen, de looptijd van het contract, het initiatief waarop het contract van toepassing is, de prestatie van de sponsor, de prestatie van de gesponsorde. Tip: een sponsor apprecieert zeker een bedankje, een kaartje of een aandenken achteraf.

- ✓ **Subsidies vanuit de stad**: meer info vind je in deze gids op pagina 14.

- ✓ **Andere subsidies:** subsidies voor buurtinitiatieven zijn er in alle maten en gewichten. In de context van deze gids zijn de volgende subsidiekanalen mogelijk. Onze buurtcoaches (zie p. 57) helpen je hiermee graag verder.

11 juli

"Vlaanderen Feest!" is de 11-daagse activiteitencampagne ter gelegenheid van de Vlaamse feestdag. Als je straat- of buurtfeest plaatsvindt tussen 1 en 11 juli kan je een feestcheque t.w.v. maximaal 200,09 euro (bedrag 2009) aanvragen bij vzw Vlaanderen Feest. Let wel op dat je tijdig je aanvraag indient: meestal begin mei! Om te weten aan welke voorwaarden je moet voldoen om in aanmerking te komen voor deze subsidie, neem je best contact op met het secretariaat van Vlaanderen Feest! (03/238 20 02, 11-daagse@skynet.be) of surf je naar www.11daagsevlaanderen.net.

Koning Boudewijnstichting

De Koning Boudewijnstichting (KBS) ondersteunt jaarlijks honderden projecten en individuen (o.m. via de projectoproep 'Buitengewone Buurt' , het 'Fonds Delhaize Group' en het fonds 'Buiten Categorie'). Op de website van de KBS vind je een lijst van lopende projectoproepen. De basisvoorwaarde is dat het moet gaan om een bijzonder en specifiek project, dat buiten de gewone activiteiten van je organisatie of vereniging valt. Meer info: www.kbs-frb.be, info@kbs-frb.be, 02/511 52 21, 02/511 18 40

Volg ook de berichten op www.opgewekTienen.be . We lanceren op de stadsblog regelmatig projectoproepen.

PRAKTISCHE ONDERSTEUNING

Hoe geraak je aan materiaal?

Er is een reusachtig aanbod van materiaal dat je kan ontlenen bij allerhande instanties. Een overzicht:

Stad Tienen

- ✓ **Uitleendienst jeugd en cultuur**: De uitleendienst jeugd en cultuur stelt materiaal ter beschikking van jeugd- en cultuurverenigingen, bedrijven en particulieren. Het gaat hier om speelmateriaal, springkastelen, muziekinstallaties, partytenten, enz. Voor het organiseren van buurtfeesten werd de Feestmobiel in het leven geroepen. De aanhangwagen zit boordevol feestmateriaal (tenten, tafels, stoelen, verlengkabels, verlichting, etc.).

Uitleendienst jeugd en cultuur
Donystraat 10, 3300 Tienen
016 82 38 64
jeugd@tienen.be
www.Tienen.be , klik door naar 'Vrije Tijd' > 'activiteit organiseren' > 'uitleendienst jeugd en cultuur' of 'straatfeest'

- ✓ **Technische dienst**: deze dienst stelt alles ter beschikking zodat je gemakkelijk en goedkoop aan de nodige materialen raakt. Zo kan je bij de technische dienst tafels, stoelen, nadarhekken, verkeerssignalisatie en vele andere materialen ontlenen. Voor particulieren uit Tienen is het ontlenen van het materiaal gratis zolang het door de ontlener zelf afgehaald en teruggebracht wordt. Bij afhaling zal wel steeds een waarborg in verhouding tot de waarde van het ontleende materiaal aangerekend worden. Let op! Bepaalde materialen, zoals een tribune, kiosk, chalet, kraampjes en sanitaire container kunnen alleen door personeel van de technische dienst vervoerd en gemonteerd worden. Omdat de materialen niet zelf afgehaald kunnen worden, moet het volledige uitleenbedrag betaald worden. De aanvragen moeten steeds schriftelijk gebeuren. Het aanvraagformulier vind je op de website van de stad Tienen of kan je aanvragen via de Technische dienst.

Technische dienst
Industriepark 11, 3300 Tienen
016 82 00 98
stadsmagazijn@tienen.be
www.Tienen.be , klik door naar 'Vrije Tijd' > 'activiteit organiseren' > 'feestmateriaal'

PRAKTISCHE ONDERSTEUNING

Provincie Vlaams-Brabant

- ✓ **Provinciale uitleendienst**: de uitleendienst van de provincie Vlaams-Brabant stelt gratis materialen ter beschikking voor mensen en verenigingen die actief zijn in jeugd, cultuur, onderwijs, sport, recreatie, leefmilieu, welzijn en gezondheidswerking. Via de website van de provincie vind je een geïllustreerde catalogus terug, die gemakkelijk doorbladerd kan worden.

Provinciale uitleendienst
Provincieplein 1
3010 Leuven
016 26 76 91
uitleenbalie.leuven@vlaamsbrabant.be
www.vlaamsbrabant.be/uitleendienst

Bloso

- ✓ Sportmateriaal kan bij het Bloso gratis en voor een beperkte periode ontleend worden. Per provincie heeft Bloso een uitleendienst. De centrale uitleendienst is die van Machelen in de provincie Vlaams-Brabant. Deze heeft de grootste keuze in sportmateriaal. In principe kan elke niet-commerciële organisatie, school, overheid, sport-jeugdvereniging materiaal bij Bloso ontlenen. Sportclubs dienen aangesloten te zijn bij een erkende Vlaamse sportfederatie. Een startende sportclub kan voor maximum 3 maanden materiaal ontlenen. De aanvrager dient zelf het materiaal af te halen en terug te brengen. Tijdig aanvragen is noodzakelijk, aangezien de voorraad materiaal beperkt is. Vooraf dient de aanvrager een verzekering af te sluiten tegen diefstal en schade.

Bloso – uitleendienst Vl-Br en Br.
Fons Vercalsteren
Nieuwbrugstraat 68
1830 Machelen
02 251 70 63
fons.vercalsteren@bloso.be
www.bloso.be , klik door naar 'sportpromotie en inspectie' > 'ondersteuning' > 'uitlenen sportmateriaal'

Aansprakelijkheid en verzekering

Als organisator kan je aansprakelijk gesteld worden voor de schade die voortvloeit uit jouw activiteit. Wanneer de activiteit georganiseerd wordt door een 'feitelijke vereniging', dan kunnen de leden van die 'feitelijke vereniging' persoonlijk aansprakelijk worden gesteld. Wordt de activiteit door een vzw georganiseerd, dan kunnen de leden niet persoonlijk aansprakelijk gesteld worden. Een ongeluk zit vaak in een klein hoekje. Schat de risico's realistisch in. Dubbele verzekeringen hebben weinig zin, maar te weinig verzekeren is risicovol.

Voor een zorgeloze activiteit kan je volgende verzekeringen afsluiten:

- ✓ **Brandverzekering**: als je een activiteit in een zaal organiseert, informeer dan of de zaaluitbater een brandverzekeringspolis heeft afgesloten met 'afstand van verhaal bij verhuur'. Als dit niet het geval is, sluit je zelf een tijdelijke brandverzekering af voor de zaal en de inboedel. Voor grotere activiteiten (zowel binnen als buiten) kan je de brandweer voor advies bereiken via 016 81 35 55, tienen@brandweervlaanderen.be.
- ✓ **Objectieve aansprakelijkheid voor gebouwen en inrichtingen die voor het publiek toegankelijk zijn**: een zaaluitbater is verplicht zich voor een zaal vanaf 50m² te verzekeren tegen lichamelijke schade t.g.v. brand of ontploffing. Indien je een activiteit organiseert in bijvoorbeeld een loods, in een tent of in ruimte permanent in eigen beheer moet je zelf een verzekering objectieve aansprakelijkheid afsluiten. Het is daarbij voor dit laatste niet vereist dat je eigenaar of huurder bent van deze ruimte.
- ✓ **Burgerlijke aansprakelijkheid**: als organisator sluit je best een verzekering 'burgerlijke aansprakelijkheid' (BA) af. Zonder deze verzekering kan je als organisator opdraaien voor schade die voortvloeit uit een fout, een onvoorzichtigheid of nalatigheid van je medewerkers. De verzekering dekt materiële schade aan derden en lichamelijke schade. Een verzekering BA ontlast je niet volledig van mogelijke schuld. Je moet kunnen aantonen dat de organisatie goed is opgezet en het risico zo klein mogelijk werd gehouden.

- ✓ Een **vrijwilligersverzekering**. Het spontane en losse karakter van vrijwilligerswerk doet soms weleens vergeten dat er schade kan ontstaan door een toevallige fout van een vrijwilliger waar de organisatie of de vrijwilliger zelf kan op aangesproken worden. Een goede verzekering helpt organisaties en vrijwilligers om dit risico op te vangen. De meeste verenigingen en organisaties die reeds lang met vrijwilligers werken zijn meestal voldoende verzekerd. De recente vrijwilligerswet legt hen ook een verzekeringsplicht op. Kleinere, spontane en occasionele initiatieven zijn daartoe niet verplicht. Deze initiatieven kunnen rekenen op een gratis verzekering voor vrijwilligerswerk die de Provincie Vlaams-Brabant aanbiedt. De verzekering vervangt de jaarverzekering van de leden en vrijwilligers bij de gekende verenigingen niet, maar kan ingeschakeld worden bij activiteiten waar men sporadisch een beroep doet op extra vrijwilligers. Dankzij deze verzekering kunnen Tiense verenigingen of buurtcomités op een eenvoudige manier maximum 100 gratis vrijwilligersdagen aanvragen. Eén vrijwilligersdag betekent een verzekering van één vrijwilliger voor één dag.

Provincie Vlaams-Brabant
Vrijwilligerswerk
Provincieplein 1, 3010 Leuven
016 26 73 98
vrijwilligerswerk@vlaamsbrabant.be
www.vlaamsbrabant.be > welzijn en gezondheid > vrijwilligers > vrijwilligersverzekering

Eventueel kan je als organisator nog volgende aanvullende verzekeringen afsluiten:

- ✓ Een '**ongevallenverzekering**' voor medewerkers.
- ✓ **Verzekering rechtsbijstand**
- ✓ **Tip: verzekering tijdelijke activiteiten:** handige all-in formule. Deze polis combineert meestal drie verzekeringen: een verzekering BA, een verzekering rechtsbijstand en een verzekering lichamelijke ongevallen.

de BUURTCOACHES helpen je verder

Heb je zin om aan de slag te gaan met een initiatief in jouw buurt maar weet je niet hoe je hieraan moet beginnen of had je graag nog wat advies?

Doe dan gratis een beroep op de buurtcoaches van opgewekTienen.

Voor wie?

Alle inwoners, verenigingen, organisaties, handelaars of bedrijven van Tienen die in een buurt een initiatief willen opstarten.

Aanpak

Samen met de buurtcoach bedenk je een idee op maat van jouw buurt, bespreek je eigen suggesties en ga je na hoe je aan de slag kunt gaan. De initiatiefnemers worden begeleid door de buurtcoach, zonder dat deze iets overneemt. De buurtbewoners krijgen de ruimte om het idee zelf uit te voeren en, erg belangrijk, zij blijven eigenaar van het project zodat ook zonder verdere steun van de buurtcoaches het initiatief kan blijven voortbestaan.

Je kan bij onze buurtcoaches terecht voor advies en begeleiding over

- ✓ mogelijke initiatieven in jouw buurt
- ✓ planning en aanpak van een idee
- ✓ communicatie (websites, nieuwsbrieven, affiches, digitale media)
- ✓ subsidies en sponsoring (mogelijkheden, opstellen van dossiers en contracten)
- ✓ verzekeringen
- ✓ materiaal
- ✓ sabam en billijke vergoeding
- ✓ opstarten van een vzw
- ✓ …

de BUURTCOACHES helpen je verder

De buurtcoaches zorgen ook voor publicitaire aandacht van jouw initiatief (o.m. via de stadsblog www.opgewekTienen.be) zodat buurten bij elkaar inspiratie kunnen opdoen en andere bewoners uitgedaagd worden om ook jouw voorbeeld te volgen. We lanceren via de stadsblog ook oproepen van verenigingen en buurtcomités.

Ons team

De groep vrijwilligers bestaat uit mensen met ervaring in het opzetten van (buurt)initiatieven of projecten. Profielen: projectcoördinatoren, beleidsmedewerkers, communicatiespecialisten, schrijvers, grafici, fotografen, cameramannen, verzekeraars, juristen, enz…

Je kan onze buurtcoaches bereiken via opgewekTienen@opgewekTienen.be of via 0498 68 44 10.

Hou ons op de hoogte!

We zijn benieuwd naar je initiatieven. Hou ons op de hoogte via opgewekTienen@opgewekTienen.be . We communiceren graag jouw initiatief op de stadsblog van Tienen (www.opgewekTienen.be).

EEN LEUKE BUURT HEB JE ZELF IN DE HAND!
SURF NAAR WWW.OPGEWEKTIENEN.BE EN LAAT JE INSPIREREN

opgewekTienen
maak(T) de stad in je wakker!

OPGEWEK TIENEN?

…is…

…een dynamische groep van vrijwilligers die de Suikerstad een warm hart toedragen.

…wil…

…de samenhorigheid in Tienen versterken en de stad positief in de aandacht brengen. We verlangen naar een levende stad waarop iedereen trots kan zijn.

… door…

… buurt- en dorpsinitiatieven te inspireren, te motiveren en te ondersteunen. Want een dynamische stad kent ook bruisende buurten en dorpen.

… acties op te zetten die Tienen op een positieve manier in de aandacht brengen.

… te communiceren over het engagement van individu's, groepen van mensen, organisaties of verenigingen.

…gelooft…

… dat één individu het verschil kan maken. Er is geen grens aan wat geëngageerde mensen kunnen bereiken.

…vindt…

…haar inspiratie bij buurt- en dorpsinitiatieven uit Tienen en ver daarbuiten. Ondermeer de buurtwerkingen in Gent en de Grassroots Movement uit de VS inspireren ons.

…zoekt…

…steeds vrijwilligers om haar werking verder uit te bouwen. Heb je interesse om ons team te versterken? Mail dan naar opgewekTienen@opgewekTienen.be .

DANKWOORD

Deze gids is tot stand gekomen in samenwerking met Tienenaars, bewoners uit de ruime regio en experten ter zake. We willen hen bij dezen van harte bedanken voor hun inbreng en hun inzet. In bijzonder: Erwin Van Dycke, Elke Wynants, Johan De Rocker, Sofie Liesenborghs, Nele Bogaert, Hilde De Brandt, Joël Vandeweyer en Dimitri Fraiture. Daarnaast willen we het stadsbestuur, CC De Kruisboog, de communicatiedienst en de jeugddienst, danken voor hun interesse en de vlotte ondersteuning.

opgewekTienen

maak(T) de stad in je wakker!

ONZE MOSTERD

- ‘Feest in je straat’ van CC De Kruisboog (Tienen)
- ‘Help ik organiseer’ van CC De Kruisboog (Tienen, 2005)
- ‘Het EHBI-boekje’ van de stad Gent
- ‘Toffe uren met je buren’ van de stad Leuven
- Diverse buurtwerkingen in Gent
- Diverse Grassroots-organisaties in de VS
- www.improveverywhere.com

CONTACT

Info, suggesties en opmerkingen

opgewekTienen

Gilainstraat 56 bus 1

3300 Tienen

opgewekTienen@opgewekTienen.be

www.opgewekTienen.be

De initiatiefnemers:

Philippe Liesenborghs (philippe@opgewekTienen.be - 0498 68 44 10)

Kevin Logist (kevin@opgewekTienen.be - 0477 23 71 41)

Jeugd en Plezier 2010 - © Jeroen

CONTACT

Overzicht en contactgegevens

Overzicht Tiense buurt- en dorpsinitiatieven

http://www.opgewekTienen.be/index.php/vind/buurt-en-dorpsinitiatieven of te verkrijgen via opgewekTienen@opgewekTienen.be of via 0498 68 44 10.

Overzicht Tiense socio-culturele verenigingen

www.Tienen.be > 'Vrije Tijd' > 'Cultuur' > 'Culturele verenigingen'

Overzicht Tiense jeugdverenigingen

www.Tienen.be > 'Vrije Tijd' > 'Jeugd' > 'Jeugdverenigingen'

Overzicht Tiense sportverenigingen

www.Tienen.be > 'Vrije Tijd' > 'Sport' > 'Sportverenigingen'

Overzicht natuur- en milieuverenigingen

www.Tienen.be > 'Milieu' > 'Nuttige links'

College van Burgemeester en Schepenen

Stadsbestuur Tienen

Grote Markt 27

3300 Tienen

016 80 57 50

www.Tienen.be

CONTACT

CC De Kruisboog

Minderbroederstraat 15

3300 Tienen

016 81 28 20

dekruisboog@tienen.be

www.dekruisboog.be

Jeugddienst/uitleendienst jeugd en cultuur

Donystraat 10

3300 Tienen

016 82 38 64

jeugd@tienen.be

www.jeugd3300.be

Dienst sociale zaken

Grote Markt 27

3300 Tienen

016 80 57 64

socialezaken@tienen.be

Bibliotheek

Grote Markt 3

3300 Tienen

016 80 56 70

tienen@bibliotheek.be

CONTACT

Erfgoedsite

Grote Markt 3-6

3300 Tienen

016 80 56 61

staf.thomas@erfgoedsitetienen.be

Dienst leefmilieu

Grote Markt 27

3300 Tienen

016 80 57 91

leefmilieu@tienen.be

Technische dienst

Industriepark 11 (Soldatenplein zone 3)

3300 Tienen

016 82 00 98

technischedienst@tienen.be

Communicatiedienst

Grote Markt 27

3300 Tienen

016 80 57 57

communicatie@tienen.be

CONTACT

Lokale politie Tienen-Hoegaarden

Gilainstraat 109

3300 Tienen

Noodoproep 112

016 80 58 05

info@politiezonetienen-hoegaarden.be

www.politiezonetienen-hoegaarden.be

Gewestelijke brandweer Tienen

Diestsesteenweg 360

3300 Tienen

Noodoproep 112

016 81 35 55

tienen@brandweervlaanderen.be

Handelstimulans Tienen

Dienst middenstand

016 80 57 76

middenstand@tienen.be

Tienen Draait Rond

Goossensvest 42/2

3300 Tienen

016 44 28 21

bernard.vandereyken@skynet.be

CONTACT

Rode Kruis Tienen

IZ Grijpen 2017

3300 Tienen

016 81 11 56

http://tienen.rodekruis.be

hulpdienst@rodekruistienen.be

Vereniging waar armen het woord nemen

In oprichting, start voorjaar 2011 (Grote Bergstraat, Tienen)

www.risovlb.be

016 44 15 90

louis.steegmans@live.be

kristin.deceuster@live.be

Wijkgezondheidscentrum Vierkappes

Leuvenselaan 133

3300 Tienen

tel.: 016/781.740

elke.de.smedt@wgcvierkappes.be

www.wgcvierkappes.be

RISO Vlaams-Brabant

Regionaal Instituut voor Samenlevingsopbouw Vlaams-Brabant

Eenmeilaan 2

3010 Kessel-lo

016 44 15 90

post@risovlb.be

CONTACT

Provincie Vlaams-Brabant

Vrijwilligerswerk

Provincieplein 1

3010 Leuven

016 26 73 98

vrijwilligerswerk@vlaamsbrabant.be

Provinciale uitleendienst

Provincieplein 1

3010 Leuven

016 26 76 91

uitleenbalie.leuven@vlaamsbrabant.be

www.vlaamsbrabant.be/uitleendienst

Bloso – uitleendienst Vl-Br en Br.

Fons Vercalsteren

Nieuwbrugstraat 68

1830 Machelen

02 251 70 63

fons.vercalsteren@bloso.be

www.bloso.be

Koning Boudewijnstichting

Brederodestraat 21

1000 Brussel

02-511 18 40

info@kbs-frb.be

CONTACT

SABAM

Aarlenstraat 75/77 bus 2, 1040 Brussel

02 286 84 78

agent.hoofdzetel@sabam.be

www.sambam.be

Outsourcing Partners N.V.

(Billijke Vergoeding)

Postbus 10.181, 9000 Gent

070 66 00 16

info@mail.ikgebruikmuziek.be

www.ikgebruikmuziek.be